

การวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ
: การศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี

นางนิษฐิกา สันระชุนางกูร

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

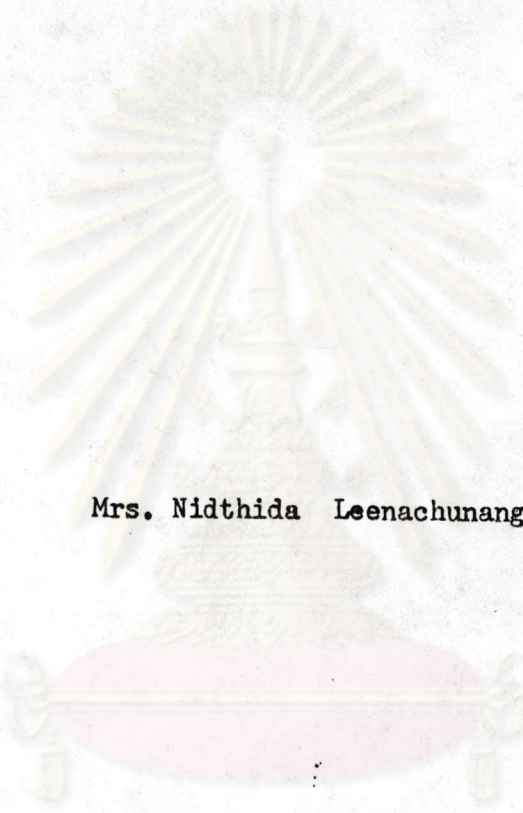
ISBN 974 - 567 - 877 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012724

I10292491

AN ANALYSIS OF THE IMPLEMENTATION OF NURSING PROCESS OF
PROFESSIONAL NURSES : A CASE STUDY OF RAJAVITHI HOSPITAL

Mrs. Nidthida Leenachunangkool

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
For the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974 - 567 - 877 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี

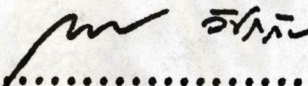
โดย นางนิษฐิกา สิมะขุนางกูร

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

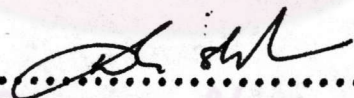
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์

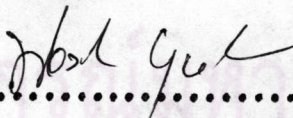

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ดาต วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมคิด รัตนาศัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงพยาบาลราชวิถี

ชื่อนิติกร   นางนิษฐิกา สีนะขุนนางกูร

อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์

ภาควิชา   พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ตัวอย่างประชากรคือแบบบันทึกกระบวนการพยาบาลที่บันทึกโดยพยาบาลวิชาชีพ คัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 100 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือ แบบตรวจรายการและแบบสัมภาษณ์ การบันทึกกระบวนการพยาบาล ประกอบด้วย กระบวนการพยาบาลทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินปัญหาของผู้ป่วย การวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาลและการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยหาความตรงตามเนื้อหาด้วยการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน และหาความเที่ยงทดสอบด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ ได้เท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนของการใช้กระบวนการพยาบาล โดยเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละขั้นของกระบวนการพยาบาล มีการใช้ขั้นปฏิบัติการพยาบาลสูงที่สุด และใช้ขั้นประเมินปัญหาของผู้ป่วยต่ำที่สุด

2. พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยศัลยกรรม และ อายุรกรรม ใช้กระบวนการพยาบาลโดยส่วนรวมสูงสุด และหอผู้ป่วยศัลยกรรม ใช้ในระดัปลานกลาง และหอผู้ป่วยนรีเวช ใช้ในระดับต่ำที่สุด

พยาบาลวิชาชีพใช้กระบวนการพยาบาลในชั้นประเมินปัญหาผู้ป่วยสูงสุด คือ หอผู้ป่วยศัลยกรรม ส่วนหอผู้ป่วยนรีเวช ใช้ชั้นนี้ค่าที่สุด

ชั้นวางแผนการพยาบาล พบว่าพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยอายุรกรรม และ ศัลยกรรม ใช้สูงสุด และใช้ค่าที่สุดในหอผู้ป่วยศัลยกรรม และ นรีเวช

ชั้นปฏิบัติการพยาบาล พบว่า พยาบาลที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม ใช้สูงสุด และหอผู้ป่วยนรีเวช ใช้ค่าที่สุด

ชั้นประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล พบว่า พยาบาลที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม ใช้สูงสุด และค่าที่สุด พบในหอผู้ป่วยนรีเวช

3. พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยทั้ง 4 ลักษณะ ใช้กระบวนการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าหอผู้ป่วยศัลยกรรม และ ศัลยกรรม มีการใช้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการใช้ในแต่ละชั้นของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยทั้ง 4 ลักษณะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ระดับของการใช้กระบวนการพยาบาลโดยส่วนรวม และในหอผู้ป่วยศัลยกรรม อยู่ในระดัปลานกลาง หอผู้ป่วยนรีเวช มีการใช้กระบวนการพยาบาลโดยส่วนรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนหอผู้ป่วยอายุรกรรม และ ศัลยกรรม มีระดับการใช้อยู่ในระดับคี่

5. ระดับของการใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในชั้นประเมินปัญหาของผู้ป่วย พบว่า ใช้ในระดับคี่ที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม และ อายุรกรรม และใช้ค่า พบที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม และ นรีเวช

ชั้นวางแผนการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพใช้ในระดับคี่ที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม และ ศัลยกรรม ใช้ปานกลาง ที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม และใช้ค่า ที่หอผู้ป่วยนรีเวช

ชั้นปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพใช้ในระดับคี่มากที่สุดที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม ใช้อยู่ในระดับคี่ พบที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม ใช้อยู่ในระดัปลานกลาง พบที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม และ นรีเวช

ชั้นประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพไข้อยู่ในระดับดีมาก
ที่หอผู้ป่วยสูติกรรม ไข้อยู่ในระดับปานกลาง พบที่หอผู้ป่วยศัลยกรรม และ อายุรกรรม ไข้อยู่
อยู่ในระดับต่ำ พบที่หอผู้ป่วยนิเวศ

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   An Analysis of the Implementation of Nursing
                                 Process of Professional Nurses : A Case Study
                                 of Rajavithi Hospital

Name   Mrs. Nidthida Leenachunangkool

Thesis Advisor   Associate Professor Puangrat Boonyanurak, Ed.D.

Department   Nursing Education

Academic Year   1986

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyse the implementation of the nursing process of professional nurses in Rajavithi Hospital. The sample selected by purposive random sampling were one hundred Nursing Process Records charted by professional nurses. The instrument which composed of four steps in the Nursing Process : (1) Assessment of patient's problems (2) Planning of care (3) Implementing of care; and (4) Evaluation of care, developed by the researcher. The Nursing Process, check list and Interview construct reviewed by panel of 8 experts for content validity and Pearson's product moment correlation coefficient formula was used check concurrent reliability which was 0.86. Statistical procedures used for this research were percentage, standard deviation, one way analysis of variances and Scheffe' method. The major findings were as follows :

1. The implementation of nursing process of professional nurses was at moderate degree. In consideration of each step of nursing process, the results indicated the highest degree and the lowest degree of the implementation in the step of implementation and the step of assessment respectively.

2. The professional nurses in obstetric and medical wards had implemented the nursing process at the highest degree while the moderate degree of implementation was found in surgical ward and the lowest degree was found in gynecological ward.

The assessment step of the nursing process was implemented by the professional nurses in obstetric ward at the highest degree and at the lowest degree in gynecological ward.

The planning step of the nursing process was implemented by the professional nurses in medical and obstetric wards at the highest degree and the lowest degree in surgical and gynecological wards.

The implementation step of the nursing process was implemented by the professional nurses in obstetric ward at the highest degree and the lowest degree in gynecological ward.

The evaluation step of the nursing process was implemented by the professional nurses in obstetric ward at the highest degree and the lowest degree in gynecological ward.

3. There was statistically significant different at .05 level in nursing process implementation performed by professional nurses in 4 wards. The results indicated no statistically significant different at .05 level between obstetric and surgical wards. In consideration of the implementation in each step of nursing process performed by professional nurses in 4 wards, there were statistically significant different at .05 level.

4. The level of nursing process implementation was found at moderate level in surgical ward, at low level in gynecological ward and at good level in medical and obstetric wards.

5. The level of nursing process implementation in the step of assessment were found at the good level in obstetric and medical wards and at the low level in surgical and gynecological wards.

The nursing process implementation in the step of planning by professional nurses indicated the good level in medical and obstetric wards, the moderate level in surgical ward and the low level in gynecological ward.

The professional nurses demonstrated the nursing process implementation at the excellent level in obstetric ward, the good level in medical ward, the moderate level in surgical and gynecological wards.

The professional nurses demonstrated the nursing process evaluation at excellent level in obstetric ward, at the moderate level in surgical and medical wards and at the low level in gynecological ward.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิจัย ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มแรกด้วยดีเสมอมา และ อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 ท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง และเนื่องจากเหตุการณ์วิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากท่านอุทกหลุมการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกระดับของโรงพยาบาลราชวิถี ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องของช่วยเหลือและให้กำลังใจจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความดี

นิษฐกา สีนะขุนางกูร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ร
บทที่	

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ปัญหาของการวิจัย	7
สมมุติฐานการวิจัย	7
คำจำกัดความ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของกระบวนการพยาบาล	10
มโนทัศน์ของการพยาบาล	11
ความสำคัญของกระบวนการพยาบาล	12
ประโยชน์สำหรับผู้ป่วย	14

	ความสัมพันธ์ของกระบวนการพยาบาลกับการปฏิบัติการพยาบาล . . .	15
	ทฤษฎีที่อธิบายกระบวนการพยาบาล	16
	ความสัมพันธ์ของทฤษฎีต่าง ๆ กับกระบวนการพยาบาล	21
	การใช้กระบวนการพยาบาลของพยาบาล	22
3	วิธีคำนวณการวิจัย	
	ประชากรและตัวอย่างประชากร	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	29
	การรวบรวมข้อมูล	31
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	สรุปผลการวิจัยและอภิปราย	
	การวิเคราะห์ข้อมูล	60
	สรุปผลการวิจัย	60
	การอภิปรายผลการวิจัย	66
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	74
	ข้อเสนอแนะการทำวิจัยต่อไป	75
	บรรณานุกรม	76
	ภาคผนวก	82
	ภาคผนวก ก. แสดงวิธีคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
	ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	103
	ประวัติผู้วิจัย	104

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	รอยละของแคละชั้นคอนของกระบวนการพยาบาล ความลักษณะหอดูป่วย	37
2	รอยละของการใช้กระบวนการพยาบาลในชั้น การประเมินปัญหาของดูป่วย แยก เป็นรายข้อ ความลักษณะหอดูป่วย	39
3	รอยละของการใช้กระบวนการพยาบาลในชั้นการ วางแผนการพยาบาล แยก เป็นรายข้อความลักษณะ หอดูป่วย	41
4	รอยละของการใช้กระบวนการพยาบาลในชั้น ปฏิบัติการพยาบาล แยก เป็นรายข้อความลักษณะ หอดูป่วย	43
5	รอยละของการใช้กระบวนการพยาบาลในชั้นประเมิน ผลการปฏิบัติการพยาบาล	45
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการใช้กระบวนการ พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอดูป่วย	47
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้ กระบวนการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพทั้ง 4 ลักษณะหอดูป่วย โดยการเปรียบเทียบทีละคู่	48

ตารางที่

หน้า

8	ผลการวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย ในชั้นการประเมินปัญหาของผู้ป่วย	49
9	ผลการวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย ชั้นวางแผนการพยาบาล	50
10	ผลการวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย ชั้นปฏิบัติการพยาบาล	51
11	ผลการวิเคราะห์การใช้กระบวนการพยาบาลของ พยาบาลวิชาชีพ ที่ปฏิบัติงานใน 4 ลักษณะหอผู้ป่วย ชั้นการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล	52
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน การใช้กระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ เปรียบเทียบรายคู่ ในชั้นการประเมินปัญหา ของผู้ป่วย	53
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้ กระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ เปรียบ เทียบรายคู่ ในชั้นวางแผนการพยาบาล	54

14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้กระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ เปรียบเทียบรายคู่ ในชั้นการปฏิบัติการพยาบาล	55
15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการใช้กระบวนการพยาบาล ของพยาบาลวิชาชีพ เปรียบเทียบรายคู่ ในชั้นการประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาล	56
16	ความรู้และระดับของการใช้กระบวนการพยาบาล แยกตามลักษณะผู้ป่วย	57

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย